

Bodens kommun

Årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling

2017/2018

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	3
Vision	3
Definitioner och begrepp	4
Lärcentrums främjande arbete för likabehandling	5
Arbetsgång	6
Utvärdering av förra läsperiodens arbete	6
Förebyggande och främjande åtgärder som årligen ska genomföras	7
Åtgärder vid tillrättavisning av en elev.....	10
Handlingsplan vid misstanke om kränkande behandling eller diskriminering.....	11
Bilaga 1	12
Anmälan	12
Bilaga 2	13
Utredning.....	13
Bilaga 3	14
Trivselenkät	14

Inledning

All verksamhet ska utgå från principen om alla människors lika värden och att undervisningen ska bedrivas i demokratiska arbetsformer. Vid Lärcentrum i Boden har alla elever och all personal rätt till en trygg och säker arbetsmiljö. Därför accepterar vi inte någon form av diskriminering eller kränkande behandling, såsom t ex mobbning, sexuella trakasserier, våld, hot eller rasism. Vår utgångspunkt är den enskildes upplevelse och att den som uppger att hen blivit kränkt eller diskriminerad alltid ska tas på allvar.

Denna plan gäller för Lärcentrum, Bodens kommuns, där följande verksamheter ingår;
Kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, och på sfi,
Särskild utbildning för vuxna,
Lokförarutbildning
Uppdragsutbildning
Tentamensservice

Planen gäller för läsåret 2017/2018. Ytterst ansvarig för planen är rektor.

Vision

Alla som arbetar eller studerar inom Lärcentrums ansvarsområde ska respektera allas lika värde genom att:

- visa respekt för den enskilda individen
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt
- aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper
- aktivt verka för att kränkning eller diskriminering aldrig skall förekomma

Definitioner och begrepp

Med **kränkande behandling** menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker en elevs värdighet (Skollagen 6 kap. 3§). Kränkningarna kan vara

- fysiska (att utsättas för någon form av yttre våld)
- verbala (att förnedras verbalt)
- psykosociala (att bli utfryst från gemenskapen i grupp/klass/skola)
- text-och bildburna (att bli kränkt via lappar, sms, e-post, sociala medier etc.)

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev/deltagare för att skapa en god miljö för hela gruppen. En **befogad tillrättavisning** är inte en kränkning i lagens mening, även om personen i fråga kan uppleva det som kränkande.

Diskriminering är ett övergripande begrepp som definieras i Diskrimineringslagen 4§ för negativ behandling av individer eller grupper som leder till att de missgynnas utifrån olika diskrimineringsgrunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t ex strukturer och arbetssätt missgynnar personer utifrån diskrimineringsgrunderna.

De som berör utbildning är:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck: någon som inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsvariation: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom som fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- ålder

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad **indirekt diskriminering**. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Diskrimineringslagens 4§ definierar **trakasserier** som: ”ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna...”.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Lärcentrums främjande arbete

Lärcentrums främjande arbete handlar främst om att identifiera och stärka de goda förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Skolans elever kan alltid vända sig till sin lärare, rektor eller annan personal på skolan för att få hjälp vid diskriminering och kränkningar. Vi ska arbeta för att främja elevernas lika rättigheter och möjligheter i skolan och minska risken för kränkningar och diskrimineringar oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Skolans personal har skyldighet att omedelbart rapportera misstanke om diskriminering eller kränkande behandling till rektor. Vid kränkande behandling som sker öppet i skolan ska all personal på skolan reagera direkt och markera att det inte är ett acceptabelt beteende.

Undervisande lärare har ett ansvar för att arbeta med innehållet i planen i sin undervisning. Förutom att ta upp planens innehåll vid därför avsedda lektioner bör lärare anknyta till de frågor den innehåller då dessa kommer upp naturligt i undervisningen. Skolans värdegrund ska genomsyra allt lektionsarbete.

Undervisande lärare inom Lär vux har ansvar för att innehållet i planen är känt av eleverna och ska varje termin erbjuda eleverna ett utvecklingssamtal där elevens studiemiljö och trivsel är en fast punkt. I samband med utvecklingssamtalen fyller eleverna inom utbildningen i en enklare utvärdering av verksamheten. En pedagogisk journal används också där funktionshindret beskrivs och situationer där konflikter och kränkningar kan. Särskild utbildning för vuxna har också trivselregler som utarbetas gemensamt med eleverna.

Arbetsgång

Lärcentrum gör varje år en trivselenkät som bland annat innehåller frågor rörande kränkande behandling och diskriminering. Enkäten genomförs under november månad. (Se bilaga 3) Det sammantagna resultatet redovisas i planen. Resultatet av enkäterna initierar en revidering av planens mål och nya förslag på åtgärder och ändringar förs in.

Den nya planen medvetandegörs bland elever och all personal kontinuerligt. Den nya planen läggs ut på skolans hemsida och i samtliga kursrum på lärplattformen itslearning.

Arbetsgången ska ha följande struktur:

- Undersöka risker
- Analysera orsaker
- Åtgärder
- Utvärdering av åtgärder

Utvärdering av förra läsperiodens arbete

Undersökta risker

Till Lärcentrum kommer många olika människor från olika länder, med olika bakgrund och olika förutsättningar att lära. Alla är inte vana att möta och bemöta människors olikheter utifrån diskrimineringsgrunderna (se sid 4).

Analysera orsaker

Olika funktionsvarianter, psykosocial utsatthet samt kulturella och religiösa skillnader kan resultera i missförstånd, eller andra känslouttryckningar och reaktioner. Av den anledningen har en enkätundersökning genomförts i syfte att kartlägga risken för detta.

Åtgärder

Vår ambition är att aktivt arbeta för att göra våra insatser kända för alla på Lärcentrum. Vi försöker hålla dessa frågor aktuella genom diskussioner i våra klassrum, i våra arbetslag och i hela personalgruppen.

Hösten 2016 har en enkätundersökning genomförts som visade att majoriteten av eleverna kände sig trygga och trivdes på Lärcentrum. Vi behöver dock se över enkätfrågorna och göra dem mer verksamhetsnära. Vi behöver också fundera hur vi formulerar oss på lätt svenska så att även de nyare eleverna på sfi förstår frågorna.

Ett fall som tangerar kränkning har uppmärksamrats. Detta har utretts och åtgärder har vidtagits av rektor och meddelats huvudmannen.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling har funnits tillgänglig på Lärcentrums hemsida samt på lärplattformen itslearning under läsperioden. Behovet av att kommunicera innehåller regelbundet kvarstår. Särskilt så vi har stor omsättning av elever.

Sfi har haft en temavecka om mänskliga rättigheter samt tagit del av polisens förebyggande arbete, som har bestått av information om hur det är att leva och bo i Sverige. Polisen har dessutom medverkat på en arbetsplatsträff där de informerat och diskuterat med personalen om hur man hantera situationer där hot och våld kan förekomma. Insatserna under SFI:s temavecka väckte många frågor och skapade tillfälle till samtal om områden som också var svåra för en del elever att förhålla sig till. Någon form av temaarbete inom området ska vi fortsätta med.

De elever som studerar vid LärVux använder loggböcker där de både muntligt och skriftligt dokumenterar varje undervisningstillfälle där en del alltid berör bemötande, vilket används som underlag för en pedagogisk journal, där vi kan identifiera förbättringsområden som rör bemötande.

Förebyggande och främjande åtgärder som årligen ska genomföras

Mål	Aktivitet	Ansvarig	Tidpunkt	Status
Grund- och gymnasial vuxenutbildning, Yh-utbildning				
Öka kännedom om planen bland elever	Vid kursstart ska utbildningsledare/lärare informera eleverna om planen. Planen görs lättåtkomlig i elevernas gemensamma kurs i lärplattformen. Eleverna får intyga att de läst planen genom att markera i dokumentet ”Fyll i vid kursens start” som finns i alla kurser i mappen Introduktion. Dokumentet ska vara ifyllt inom tre veckor från kursstart. Eleverna på lokförarutbildningen får planen av lärarna på TCC	Rektor/ ansvarig lärare Utbildningsledaren	Kontinuerligt September	

Fördjupad kunskap om innebörden i planen hos elever som planerar att arbeta som undersköterska	I kursen Etik och människans livsvillkor används planen för att fördjupa kunskaperna om diskriminering och kränkande behandling	Undervisande lärare	Under kursens gång enligt planering.	
Öka kännedom om gemensamma utrymmen för trivsel för eleverna.	Information i klassrummet om lokaler som är tillgängliga för eleverna vid närstudier samt information direkt till distanseleverna på lärplattformen.	Rektor/ansvarig lärare.	Vid kursstart.	
Ökat elevdeltagande i aktiviteter som syftar till ökat inflytande, t ex studerandesamråd (elevråd).	Obligatorisk uppgift för samtliga elever som studerar de samhällsvetenskapliga ämnena.	Rektor/lärare i samhällsvetenskapliga ämnen.	Information till samtliga elever vid kursstart.	
Genomföra kursutvärdering som också berör planen mot diskriminering och kränkande behandling	Information och genomförande efter samtliga kursers avslut.	Rektor/ansvarig lärare analyserar	Utvärderingsblankett ska alltid finnas på lärplattformen/ lärare ska genomföra utvärdering efter avslutad kurs.	
Lärvux				
Få alla elever att känna trygghet	Introduktionsvecka genomförs varje höst med aktiviteter som berör Likabehandlingsplan	Rektor/ Ansvarig lärare.	Kontinuerligt vid varje kursstart	
Ökad kännedom om lika-behandlingsplanen bland elever	Diskussion i ämnet genomförs kontinuerligt under hela året med fördjupning i augusti	Rektor/ Ansvarig lärare.	Kontinuerligt Uppstart i augusti.	

Samarbete mellan Lärvux/sfi	Allsång med sfi och Lärvux.	Inger (Lärvux) Annelie (sfi) Maria R (sfi)	Två gånger/år	
Sfi				
Öka kunskap om män och kvinnors livsvillkor i Sverige. Belysa samhällets och parförhållandets villkor.	Jobba med eleverna ur ett genusperspektiv.	Undervisande lärare	Kontinuerligt	
Öka kunskap om jämlikhet och jämställdhet.	Stimulera samtal om jämlikhet och jämställdhet.	Ansvarig lärare	Kontinuerligt	
Arbeta tematiskt om mänskliga rättigheter.	Temavecka en gång/år där föreläsare från organisationer föreläser om detta aktuella ämne.	Ansvarig lärare	1 ggr/år	
Öka trivsel, samhörighet och integration.	Heldagsutflykt för alla elever och personal genomförs två gånger/år, exempelvis Storklinten och/eller Storforsen.	Rektor/alla SFI-lärare	2 ggr/år	
Uppdragsutbildningar				
Integrera planen i uppdragsutbildningar som arrangeras i Lärcentrums regi.	Presentera den vid kursstart samt vid behov hänvisa till den.	Ansvariga utbildare	I utbildningen	
Gemensamt för hela Lärcentrum				
Öka trivsel och integration mellan alla på Lärcentrum.	Personalen bjuder alla som studerar på Lärcentrum på luciatåg och fika.	Alla lärare.	1 ggr/år.	

Kartläggning av elevers upplevelser av kränkande behandling och diskriminering.	Genomföra en gemensam trivselenkät.	Kristina, sfi Inger, Lärvox Ingela, GG-Vux	1 ggr/år	
Skapa förståelse- och integration i det svenska samhället, så kallat språkcafé	Arrangera temalagda diskussionstillfällen, öppna för alla på Lärcentrum	En utsedd lärare	2 ggr/år	

Åtgärder vid tillrättavisning av en elev

I lagstiftningen finns det regler för tillrättavisning av eleven och de stegvisa åtgärder som får vidtas.

1. Läraren uppmanar eleven att ändra sitt beteende.
2. Läraren samtalar med eleven för att utreda orsaken till elevens beteende.
3. Läraren kontaktar rektor som utreder frågan. Rektor skall också försöka få eleven att bättra sig och kan eventuellt ge hen en skriftlig varning. Vid allvarigare förseelser kan ärendet gå direkt till rektor för utredning. Eleven stängs av från undervisningen helt eller delvis under högst två veckor av terminen. Detta gäller om syftet med tidigare vidtagna åtgärder inte haft någon effekt, om elevens uppförande kan skada andra elever eller om det finns andra särskilda skäl. Allvarigare förseelser kan också polisanmälas.

Handlingsplan vid misstanke om kränkande behandling eller diskriminering

1. En person som upplever sig diskriminerad eller kränkt kontaktar undervisande lärare, annan personal på skolan eller rektor. All personal är skyldig att rapportera misstanke om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling till rektor, om det inte räcker med samtal om värdegrunden. Elev eller personal som vill rapportera misstanke om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling fyller i anmälningsblanketten som finns att hämta på expeditionen och som bilaga 1. Blanketten lämnas till rektor, expeditionen eller till annan personal som vidarebefordrar blanketten till rektor.
2. Rektor utreder händelsen och dokumenterar (se bilaga 2). Om elev utsatts kontaktar rektor lärare för mer information. Om händelsen berör personal kan facklig part och/eller personalspecialist kontaktas. Alla händelser rapporteras av rektor till huvudmannen via förvaltningschefen.
3. Rektor och lärare försöker lösa problemet med hjälp av skolans tillgängliga resurser. Det är viktigt att en saklig och objektiv utredning görs. Rektor avgör vilka som behöver närvara vid upprättandet av en utredning (se bilaga 2). Utredningen och övriga träffar som hålls med anledning av en anmälan, dokumenteras och arkiveras.
4. Efter utredningen vidtar rektor adekvata åtgärder för att lösa situationen.
5. Rektor följer upp händelsen med den utsatta eleven inom 1-2 månader.
6. Om inte situationen förbättras genom samtal får rektor besluta om ytterligare åtgärder.
7. Anmälningar och utredningar arkiveras på skolan.

Bodens kommun

Bilaga 1

Anmälan

Kränkande behandling, trakasserier och/eller diskriminering

Datum:

Tid:

Plats:

Inblandade:

Beskrivning av händelse/händelser:

Övrigt:

Anmälan gjord av:

Blanketten lämnas ifylld till expeditionen, direkt till rektor alternativt till undervisande lärare.

Bilaga 2

Utredning

Vid kränkande behandling, trakasserier och/eller diskriminering

Datum och Deltagare vid upprättandet

Händelse

Handlingsplan med åtgärder och ansvar

Kontakter tagna med (ex. facklig representant, polis, arbetsmiljöverk etc.)

Tid för uppföljningssamtal (*inom 1-2 månader*)

Deltagare:

Tid:

Plats:

Bilaga 3

Trivselenkät

Följande påståenden rör kränkande behandling, diskriminering och lika rättigheter och möjligheter. Dina svar kommer ligga till grund för revideringen av skolans Likabehandlingsplan.

Trygghet, trivsel och bemötande

Följande påståenden ingår i Lärcentrums enkät i arbetet för att främja en god studiemiljö och för att mäta elevernas upplevelse av trygghet, trivsel och bemötande. De olika studieformerna gör individuella anpassningar/omformuleringar av påståendena utifrån sin målgrupp. Svartalternativen har en 6-gradig skala från 1=håller inte alls med till 6=håller helt.

1. Jag känner mig trygg när jag studerar på Lärcentrum
2. Jag trivs på Lärcentrum.
3. Jag känner mig väl bemött på Lärcentrum.
4. Jag har upplevt att jag eller någon annan blivit kränkt eller trakasserad.